

KPEDU OPPIJAN POLUN PROSESSIKARTTA

Hakeutuminen ja opintojen aloittaminen

Hakeutumisen ohjaus

Koulutusmahdollisuuksien vertailu

Haku

Koulutukseen valinta

Valinta

Opintojen suunnittelu

Yksilöllisen opintopolun suunnittelu

HOKSin laadinta ja ensikertainen hyväksyntä

Osaamisen hankkiminen

Henkilökohtaistaminen

Opiskelijan yksilöllisen opintopolun seuranta

HOKSin päivittäminen

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

Opetus ja osaamisen hankkimisen ohjaus eri oppimisympäristöissä

Osaamisen hankkiminen eri oppimisympäristöissä

Osaamisen kehittymisen seuranta

Osaamisen hankkimisen ohjaus

Osaamisen arviointi ja todentaminen

Osaamisen osoittaminen

Osaamisen arviointi

Osaamisen todentaminen

Tavoitteen saavuttaminen

Opintojen päättäminen

Valmistuminen

Eroaminen ja eronneeksi katsominen

Osaamisen hyödyntäminen

Työelämään, jatko-opintoihin tai palveluun siirtyminen

Työelämään ohjaus

Jatko-opintoihin ohjaus

Palveluun ohjaus

Ohjaus

Opinto- ja uraohjaus

Oppimisen tuki

Oppimisen tuen tarpeen tunnistaminen ja arviointi; Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot; Erityinen tuki

Opiskeluhuolto ja hyvinvointi

Yhteisöllinen Opiskeluhuolto;

Opiskeluarjen tuki;

Yksilökohtainen Opiskeluhuolto;

Opiskelijakunta, tutortoiminta ja muu vaikuttaminen

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Koulutusmahdollisuuksien vertailu</u> Tavoite: Tavoitteena on, että hakeutuja löytää tavoitteitaan vastaavan koulutuksen vertailemalla koulutusmahdollisuuksia.	Koulutuksen järjestäjät jakavat tietoa omasta koulutustarjonnastaan, jotta hakeutujalla on saatavilla tarkoituksenmukaista tietoa koulutusmahdollisuuksien vertailua varten. Kpedun koulutustarjonta: Kpedu - löydä itsellesi sopivin opiskelumuoto Kpedu tällä hetkellä haussa olevat koulutukset Kpedu Yhteishakusivusto Koulutuksen järjestäjä ohjaa hakeutujaa soveltuvaan tutkintoon, tutkinnon osaan, koulutuksen tai tarvittaessa muun tarkoituksenmukaisen palvelun piiriin. Hakeutuja saa ohjausta myös muilta ohjaavilta tahoiltaan. Ohjausta / lisätietoa hakeutumisen tueksi: Kpedu Opinto- ja uraohjaus Kpedu – Hakijapalvelut Yhteishaku ja jatkuva haku Kpedu - Koulutustarjonta Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus - Tuva Keski-Pohjanmaan kansanopiston koulutukset Kpedu Oppisopimuskoulutus Kpedu koulutukset Opintopolussa Urheilijan ammatillinen koulutus (Kpedu nettisivu lähiamis) Hakeutuja vertailee saamiaan tietoja löytääkseen koulutusvaihtoehtoja, jotka vastaavat hänen kiinnostuksen kohteitaan. Hakeutuja tarkastelee koulutusmahdollisuuksia suhteessa opiskelu-, ura- ja	• hakeutuja • koulutuksen järjestäjä • huoltaja tai muu laillinen edustaja • muu ohjaava taho Wihtori: Hakeutuminen Yhteishaku ja jatkuva haku Jatkuvan haun prosessi KPEDU Hakeutuminen työvoimakoulutukseen Urheilijan ammatillinen koulutus

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Hakeutuminen koulutukseen</u> Tavoite: Tavoitteena on, että hakija hakee häntä kiinnostavaan koulutukseen yhteishaussa, jatkuvassa haussa tai muussa erillishaussa.	Henkilöllä on oikeus vapaasti hakeutua suorittamaan tutkintoa tai koulutusta (poikkeuksena henkilöstö- ja työvoimakoulutus). Hakija hakee häntä kiinnostavaan koulutukseen yhteishaussa, jatkuvassa haussa tai muussa haussa. Kpedu hakeutuminen koulutukseen Yhteishaku: Kpedu Yhteishakusivusto Hyvä tietää yhteishausta Harkintaan perustuva valinta Selvityslomake harkintaan perustuvaan valintaan Urheilijan ammatillinen koulutus Valintaperusteet – Yhteishaku Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset Jatkuva haku: Jatkuvassa haussa olevat koulutukset Koulutustarjonta Valintaperusteet - Jatkuva haku Kpedu Kielitaitovaatimukset Kielitaidon tasojen kuvausasteikko – OPH Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset UKK - Usein kysytyt kysymykset	• hakeutuja • koulutuksen järjestäjä • huoltaja tai muu laillinen edustaja • muu ohjaava taho Wihtori: Hakeutuminen Yhteishaku ja jatkuva haku Jatkuvan haun prosessi KPEDU Hakeutuminen työvoimakoulutukseen Urheilijan ammatillinen koulutus Hakijapalvelut arkisin klo 9-15 p. 040 808 5010 Hakijapalvelut@kpedu.fi

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opiskelijavalinta</u> Tavoite: Tavoitteena on, että hakija valitaan hänelle soveltuvaan ammatilliseen koulutukseen ja hakija ottaa opiskelupaikan vastaan.	Koulutuksen järjestäjä käsittelee hakemuksen, tekee esityksen ja päätöksen opiskelijaksi ottamisesta valintaperusteiden mukaisesti. Hakija saa tiedon myönteisestä tai kielteisestä päätöksestä. Myönteisen päätöksen saanut hakija vastaanottaa opiskelupaikan. Jos hakija ottaa paikan vastaan hänelle muodostuu opiskeluoikeus kyseiseen koulutukseen. Kielteisen valintapäätöksen saaneelle hakijalle tarjotaan hakeutumisen ohjausta. Yhteishaun ja jatkuvan haun opiskelijavalinnassa hakija saa ohjausta muihin palveluihin tai uudelleen hakeutumiseen, mikäli hän ei tule valituksi. Oppivelvollisen ohjaus- ja valvontavastuussa oleva taho on vastuussa siitä, että oppivelvollinen hakee uudelleen tai ohjautuu muihin palveluihin. Henkilöstökoulutuksesta työnantaja sopii koulutuksen järjestäjän kanssa. Työvoimakoulutuksissa työ- ja elinkeinotoimisto sopii koulutuksen järjestäjän kanssa opiskelijoiden valinnasta. Työ- ja elinkeinotoimisto vastaa opiskelijan uudelleenohjauksesta, mikäli työvoimakoulutukseen ilmoitettu opiskelija ei saavu koulutukseen. Hakijasta tulee opiskelija, kun hän aloittaa opinnot. Uudelle opiskelijalle – Yhteishaku Opiskelupaikan vastaanotto - Yhteishaku Uudelle opiskelijalle - Jatkuva haku Opiskelupaikan vastaanotto - Jatkuva haku Opiskelijan opas Opiskelu ja asuminen Oppivelvollisen hakeutumisen ohjauksesta vastuussa oleva taho vastaa oppivelvollisen ohjauksesta siihen saakka, kunnes oppivelvollinen on aloittanut opintonsa.	- hakija - koulutuksen järjestäjä - työelämän edustaja - opiskelija Wihtori: Opintojen aloittaminen Jatkuvan haun prosessi, Ohjeet Opintojen rahoitus Asuntola

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opiskelijan yksilöllisen opintopolun suunnittelu</u> Tavoite: Tavoitteena on, että opiskelijan kanssa suunnitellaan hänen osaamistarpeitaan ja osaamistavoitteitaan vastaava yksilöllinen ja osaamisperusteinen opintopolku.	Koulutuksen järjestäjä suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan yksilöllisen opintopolun. Vastuuopettajan tehtävät Erityisopettajan tehtävät Intra HOKS Kpedu nettisivu opintojen valinnaisuus Kpedu nettisivu kansainvälisyys Opiskelijan urasuunnittelua, osaamistavoitteiden asettamista, ammatillista orientaatiota ja ammatillista kasvua tuetaan ja vahvistetaan jatkuvana toimintana. Koulutuksen järjestäjä selvittää ja tarkentaa yhdessä opiskelijan kanssa hänen tavoitteensa ja tarpeensa sekä suunnittelee tavoitteen saavuttamisen. Koulutuksen järjestäjä selvittää ja tunnistaa opiskelijan aiemmin hankkiman osaamisen sekä tunnustaa osaamisen, joka vastaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen tehdään opiskelijan toimittamien asiakirjojen ja muun selvityksen perusteella. Intra osaamisen tunnustaminen Koulutuksen järjestäjä suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan tavoitteita vastaavan sekä tutkinnon tai koulutuksen perusteissa edellytetyn ammattitaidon tai osaamisen hankkimisen. Koulutuksen järjestäjä selvittää opiskelijan opiskeluvalmiudet sekä ohjauksen ja tuen tarpeen ja suunnittelee opiskelijan tarpeiden mukaiset mahdolliset ohjaus- ja tukitoimet, opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot, erityisen tuen mukaiset toimenpiteet ja osaamisen arvioinnin mukauttamisen. Ulkoinen linkki erityinen tuki Ulkoinen linkki Ruori ohje Ulkoinen linkki kuntoutuksella toimintakykyä Kpedu nettisivu Telakkatoimintamalli	• opiskelija • huoltaja tai muu laillinen edustaja • koulutuksen järjestäjä • vastuuopettaja • työelämän edustaja • muu yhteistyötaho

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opiskelijan yksilöllisen opintopolun suunnittelu</u> Tavoite: Tavoitteena on, että opiskelijan kanssa suunnitellaan hänen osaamistarpeitaan ja osaamistavoitteitaan vastaava yksilöllinen ja osaamisperusteinen opintopolku.	Tutkinnon perusteiden mukaisista ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista voidaan joiltakin osin poiketa, mikäli koulutuksen järjestäjä arvioi niiden olevan opiskelijan olosuhteet tai opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen huomioiden opiskelijalle kohtuuttomia tai mikäli poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä. Intra ohjaus, tuki, erityinen tuki Koulutuksen järjestäjä suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa, missä oppimisympäristöissä puuttuva osaaminen hankitaan ja millä tavalla hankittu osaaminen osoitetaan. Lisäksi perustutkintokoulutuksessa koulutuksen järjestäjä arvioi opiskelijalle toteutettavan opetuksen ja ohjauksen tuntimäärän jokaista tutkinnon osaa sekä yhteisen tutkinnon osan osa-aluetta kohden. Opiskelijan urasuunnitelma ja osaamistavoitteiden asettaminen tukee opiskelijan itsetuntemuksen, toimijuuden ja valintojen tekemisen kehittymistä. Koulutuksen järjestäjä ja työelämän edustaja auttavat ja ohjaavat opiskelijaa selvittämään opiskelijan urasuunnitelmia ja tavoitteita sekä niiden edellyttämää osaamista. Koulutuksen järjestäjä ja työelämän edustaja antavat opiskelijalle tietoa valinnanmahdollisuuksista. Koulutuksen järjestäjä tukee ja ohjaa opiskelijaa pohdinnoissa ja sellaisten valintojen tekemisessä, jotka edistävät opiskelijan tavoitteita, työllistymistä, työuralla etenemistä tai jatko-opintoihin siirtymistä. Koulutuksen järjestäjä huomioi opiskelijan elämäntilanteen ja sen mahdolliset muutokset. Opiskelijan yksilöllistä suunnitelmaa päivitetään joustavilla ja opiskelijan tilanteen huomioivilla valinnoilla. Mikäli opiskelijan tilanne muuttuu pysyvästi tai tilapäisesti siten, että tutkinnon tai koulutuksen suorittaminen ei yksilöllisillä valinnoillakaan ole mahdollista, voidaan opiskeluoikeutta muuttaa. Oppivelvollisten opiskelijoiden osalta opiskeluoikeuden muutosta voi seurata oppivelvollisuuden suorittamisen keskeytyminen, joka tehdään sen koulutuksen järjestäjän päätöksellä, jonka opiskelija oppivelvollinen on. Koulutuksen järjestäjä kirjaa opiskelijan yksilöllisen suunnitelman opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS). Suunnitelmaa tarkennetaan ja täsmennetään tarvittaessa osaamisen	• Kpedu nettisivu opiskelijan opas • Vastuuopettajan tehtävät • Erityisopettajan tehtävät

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>HOKSin laadinta ja ensikertainen hyväksyntä</u> Tavoite: Tavoitteena on laatia ja hyväksyä opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma.	Vastuuohjaaja laatii yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS). HOKS laaditaan opintojen alkuvaiheessa. HOKS ohjaa opiskelijan ammattitaidon tai osaamisen hankkimista ja osoittamista. Opiskelijan osaamisen kehittymistä seurataan ja HOKSia päivitetään tarvittaessa. Opiskelijan HOKSiin kirjataan yksilöllisesti tiedot suoritettavasta tutkinnosta, tutkinnon osista tai koulutuksesta sekä mahdollisesta suoritettavasta osaamisalasta. Lisäksi HOKSiin kirjataan aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, tarvittavan ammattitaidon tai osaamisen hankkimisen tarve sekä suunnitelma osaamisen hankkimisesta, osoittamisesta ja arvioinnista. HOKSiin kirjataan myös arvio perustutkinto-opiskelijan opetuksen ja ohjauksen määrästä. Lisäksi HOKSiin kirjataan opiskelijan urasuunnitelma. HOKSiin kirjataan mahdolliset ohjaus- ja tukitoimet, opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot, ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen, erityisen tuen sisältö, osaamisen arvioinnin mukauttaminen ja yksilöllinen osaamisen arviointi. Koulutuksen järjestäjä laatii HOKSin yhdessä opiskelijan kanssa. Lisäksi koulutuksen järjestäjä tarjoaa alaikäisen opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle mahdollisuuden osallistua HOKSin laadintaan. Koulutuksen järjestäjä ja opiskelija laativat HOKSin yhdessä työelämän edustajan kanssa työelämässä hankittavan ja osoitettavan osaamisen osalta. Jos työvoimakoulutukseen sisältyy työpaikalla tapahtuvaa osaamisen hankkimista, HOKSin laadintaan voi osallistua myös työvoimahallinnon edustaja. Muut koulutuksen järjestäjän kanssa yhteistyössä toimivat tahot osallistuvat HOKSin laadintaan silloin, kun kyseessä on koulutuksen hankkiminen toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, lukiokoulutuksen järjestäjältä tai muulta toimijalta. Oppivelvolliselle opiskelijalle HOKS laaditaan siten, että suunnitelman mukainen ammatillisen tutkinnon suorittamisaika on enintään kolme vuotta	• opiskelija • huoltaja tai muu laillinen edustaja • vastuupettaja • erityisopettaja • työelämän edustaja • muu yhteistyötaho • Vastuupettajan tehtävät • Erityisopettajan tehtävät

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opiskelijan yksilöllisen opintopolun seuranta</u> Tavoite: Tavoitteena on seurata opiskelijan osaamisen kehittymistä suhteessa opiskelijan HOKSiin.	Vastuuohjaaja mahdollistaa opiskelijan osaamisen hankkimisen ja tavoitteiden saavuttamisen HOKSin mukaisesti. Koulutuksen järjestäjä sitouttaa opiskelijaa tavoitteiden mukaisiin opintoihin ja tarvittaessa tarjoaa opiskelijalle ohjaus- ja tukipalveluita. Koulutuksen järjestäjä seuraa ja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan osaamisen kehittymistä suhteessa tutkinnon tai koulutuksen perusteisiin ja opiskelijan HOKSin mukaisiin tavoitteisiin. Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle palautetta osaamisen kehittymisestä. Työelämän edustaja seuraa opiskelijan osaamisen kehittymistä oppisopimuskoulutuksessa ja koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa sekä arvioi yhdessä opiskelijan ja koulutuksen järjestäjän kanssa opiskelijan osaamisen kehittymistä. Koulutuksen järjestäjä arvioi ohjauksen ja oppimisen tuen toteutumista ja varmistaa opiskelijan saaman ohjauksen ja tuen riittävyyden. Koulutuksen järjestäjä tekee tarvittaessa muutokset osaamisen hankkimisen tavoitteisiin, sisältöihin, opetukseen, muihin osaamisen hankkimisen tapoihin ja ajoittumiseen. Koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle, jos oppivelvollinen ei suorita opintojaan HOKSinsa mukaisesti. Tiedot yksilöllisen opintopolun seurannasta ja etenemisestä sekä suunnitelman tarkennukset ja muutokset kirjataan opiskelijan HOKSiin.	• opiskelija • huoltaja tai muu laillinen edustaja • koulutuksen järjestäjä • vastuuopettaja • työelämän edustaja • muu yhteistyötaho https://kpedu.sharepoint.com/sites/Kpeduintra/SitePages/Henkil%C3%B6kohtaisen-osaamisen-kehitt%C3%A4misen-suunnitelma-HOKS.aspx https://kpedu.sharepoint.com/sites/Kpeduintra/SitePages/Koulutus--tai-oppisopimuksen-laadinta-ja-yll%C3%A4pito.aspx https://sites.google.com/view/kpedu-opiskelijan-opas/poissaolot Vastuuopettajan tehtävät Erityisopettajan tehtävät

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>HOKSin päivittäminen</u> Tavoite: Tavoitteena on tarvittaessa tarkentaa tai muuttaa opiskelijan henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa opiskelijan yksilöllisen ja joustavan opintopolun toteutumiseksi.	Koulutuksen järjestäjä päivittää laadittua ja hyväksyttyä HOKSia yhdessä opiskelijan kanssa suunnitelman, tavoitteiden ja tarpeiden tarkentuessa tai muuttuessa tutkinnon tai koulutuksen suorittamisen aikana. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus osallistua opiskelijan HOKSin päivittämiseen. Työelämän edustaja osallistuu HOKSin päivittämiseen niiltä osin kuin se koskee työelämässä tapahtuvaa osaamisen hankkimista ja osoittamista. Jos työvoimakoulutukseen sisältyy työpaikalla tapahtuvaa osaamisen hankkimista, suunnitelman päivittämiseen voi osallistua myös työvoimahallinnon edustaja. Muut koulutuksen järjestäjän kanssa yhteistyössä toimivat tahot osallistuvat HOKSin päivittämiseen silloin, kun kyseessä on koulutuksen hankkiminen toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, lukiokoulutuksen järjestäjältä tai muulta toimijalta. Intra HOKS Kpedu nettisivu opintojen valinnaisuus Vastuuopettajan tehtävät	• opiskelija • huoltaja tai muu laillinen edustaja • koulutuksen järjestäjä • vastuuopettaja • työelämän edustaja • muu yhteistyötaho https://kpedu.sharepoint.com/sites/Kpeduintra/SitePages/Henkil%C3%B6kohtaisen-osaamisen-kehitt%C3%A4misen-suunnitelma-HOKS.aspx

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Osaamisen hankkiminen eri oppimisympäristöissä</u> Tavoite: Tavoitteena on tarjota opiskelijalle monipuolisia mahdollisuuksia osaamisen hankkimiseen eri oppimisympäristöissä.	Opiskelija voi hankkia osaamista monin tavoin eri oppimisympäristöissä. Ymmärtämällä erilaisten oppimisympäristöjen ominaispiirteitä ja oppimista niissä, on helpompi ohjata opiskelijaa hänen osaamistavoitteitaan tukevien oppimisympäristöjen äärelle. Digitaaliset oppimisympäristöt ovat digitaaliseen teknologiaan perustuvia oppimiskäytäntöjä, joissa opiskelijat hyödyntävät erilaisia sähköisiä resursseja, kuten digitaalisia oppimateriaaleja (esim. verkkosivustot, e-kirjat, äänikirjat) sekä sovelluksia ja työkaluja (esim. simulaatiot ja tietovisat). Digitaalisia oppimisympäristöjä ovat esimerkiksi erilaiset verkko-oppimisympäristöt ja videoyhteydellä toteutettavat virtuaaliset luokkahuoneet. Digitaalisten oppimisympäristöt mahdollistavat osaamisen hankkimisen ajasta ja paikasta riippumatta, ja antavat monipuolisia mahdollisuuksia myös osaamisen hankkimisen suunnitteluun, seurantaan, tukemiseen ja arviointiin. Oppilaitoksen oppimisympäristöissä oppiessaan opiskelijat työskentelevät oppilaitoksen fyysisiä tiloissa hyödyntäen oppilaitoksen tarjoamia oppimisresursseja ja -menetelmiä. Näitä ovat esimerkiksi työvälineet, oppimateriaalit ja luokkahuoneessa tapahtuva opetus. Työelämässä oppiessaan opiskelija soveltaa oppimaansa käytännössä ja kehittää työelämän taitojaan autenttisissa työympäristöissä. Osaamisen hankkiminen työelämän kautta edellyttää tiivistä ja toimivaa yhteistyötä opiskelijoiden, opettajien, työpaikkaohjaajien ja opetuksen järjestäjien välillä. Opiskelija voi hankkia osaamista myös muissa oppimisympäristöissä, kuten harrastuksissa, vapaa-ajalla ja sosiaalisissa vuorovaikutustilanteissa. Tällaisissa arkipäiväisissä tilanteissa hankittu osaaminen voi täydentää ja rikastuttaa muodollisissa oppimisympäristöissä hankittua osaamista, minkä vuoksi se olisi kyettävä tunnustamaan ja tunnustamaan osaksi opiskelijan ammatillista osaamista. Kpedu nettisivu opintojen valinnaisuus Intra työelämässä oppiminen Vastuunopettajan tehtävät Erityisopettajan työtehtävät	• opiskelija • koulutuksen järjestäjä • vastuunopettaja • tutkinnonosan opettaja • työelämän edustaja

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Osaamisen kehittymisen seuranta</u> Tavoite: Tavoitteena on auttaa ymmärtämään opiskelijan edistymistä ja kehittymistä.	Koulutuksen järjestäjä seuraa osaamisen kehittymistä yhteistyössä opiskelijan, huoltajan sekä työelämän ja muiden tahojen kanssa. Edistymisen seuranta sisältää esimerkiksi opiskelijalle annettujen tehtävien suorittamisen seuranta, keskusteluja opiskelijan kanssa ja digitaalisten alustojen hyödyntämistä. Osaamisen seuranta on monipuolista ja ottaa huomioon osaamisen hankkimisen tavoitteet erilaisissa oppimisympäristöissä. Osaamisen hankkimisen arvioinnissa huomioidaan opiskelijoiden yksilölliset tarpeet ja osaamisen tavoitteet. Menetelmiä voivat olla esimerkiksi suulliset ja kirjalliset kokeet, portfolioarviointi, vertaisarviointi, itsearviointi ja työssäoppimisen arviointi. Monipuolisten arviointimenetelmien käyttö antaa paremman kuvan opiskelijan osaamiseen kehittymisestä sekä valitsemaan opiskelijan tilanteeseen sopivia ohjaus- ja tukitoimia. Vastuuopettajan tehtävät Erityisopettajan tehtävät	• opiskelija • koulutuksen järjestäjä • vastuuopettaja • erityisopettaja • tutkinnonosan opettaja • ammatillinen erityisopettaja • työelämän edustaja

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Osaamisen hankkimisen ohjaus</u> Tavoite: Tavoitteena on varmistaa, että opiskelija saavuttaa puuttuvan osaamisen ja saa valmiudet työelämään tai jatko-opintoihin siirtymiseen.	Osaamisen hankkimisen ohjauksessa keskeistä on tunnistaa opiskelijan yksilölliset osaamisen hankkimisen tarpeet ja tarjota niihin sopivia tukitoimia, kuten henkilökohtaista ohjausta, oppimateriaaleja ja oppimisympäristöjä. Tuen tarpeet on kyettävä ennakoimaan ja niihin on vastattava mahdollisimman varhain niiden tunnistamisen jälkeen. Tarvittaessa tukea voidaan antaa moniammatillisessa yhteistyössä esimerkiksi opinto-ohjaajien ja erityisopettajien kanssa. Ohjaus- ja tukiprosessiin sisältyy opiskelijan itse- ja vertaisarviointi sekä myös vastavuoroinen palautteen antaminen opiskelijan, koulutuksen järjestäjän, opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä työelämän edustajan kanssa. Palautetta ei tulisi kohdistaa vain osaamisen hankkimiseen vaan palautetta tulee antaa myös osaamisen hankkimista tukevista prosesseista, kuten osaamisen hankkimisen ohjauksesta, tuesta ja arvioinnista. Näin saadaan tietoa, joka auttaa kehittämään prosesseja vastaamaan paremmin opiskelijan osaamisen hankkimiseen liittyviä tarpeita. Vastuuopettajan tehtävät Erityisopettaja	• opiskelija • koulutuksen järjestäjä • vastuuopettaja • erityisopettaja • tutkinnon osan opettaja • työelämän edustaja

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Osaamisen osoittaminen</u> Tavoite: Tavoitteena on, että opiskelija osoittaa tutkinnon tai koulutuksen edellyttämän ammattitaidon ja osaamisen.	Koulutuksen järjestäjä suunnittelee tutkinnon tai koulutuksen perusteissa edellytetyn ammattitaidon ja osaamisen osoittamisen. Osaamisen osoittaminen suunnitellaan yksilöllisesti tutkinnon tai koulutuksen osittain. Ammattitaito ja osaaminen osoitetaan näytössä, eli tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Osaaminen voidaan osoittaa myös muilla tavoin kuin näytössä. Näin voidaan toimia esimerkiksi yhteisten tutkinnon osien tai tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen osia suoritettaessa. <u>Vastuuopettajan tehtävät</u>	• opiskelija • työelämän edustaja • koulutuksen järjestäjä • työelämätoimikunnat

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Osaamisen arviointi</u> Tavoite: Tavoitteena on, että opiskelijan osoittama osaaminen arvioidaan ja opiskelija saa arvosanan saavuttamastaan osaamisesta.	Ammattitaidon ja osaamisen arviointi tapahtuu näytön tai muun osaamisen osoittamisen perusteella. Ammatillisten tutkinnon osien osaamisen arvioinnin toteuttavat ja arvioinnista päättävät koulutuksen järjestäjän nimeämät kaksi arvioijaa. Arvioijista toinen on pedagogisesti pätevä ja kelpoinen opettaja (tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja) ja toinen työelämän edustaja. Opiskelijalle on annettava mahdollisuus myös suoritustensa itsearviointiin, mutta itsearviointi ei vaikuta osaamisen arviointiin tai siitä annettavaan arvosanaan. Opiskelija arvioi osaamistaan hänelle asetettujen henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisesti. Itsearviointi liittyy kiinteästi elinikäisen oppimisen ajatteluun sekä opiskelijan henkilökohtaisen kasvun ja osaamisen näkyville tuomiseen. Intra osaamisen osoittaminen ja arviointi Vastuuopettajan tehtävät	• opiskelija • työelämän edustaja • koulutuksen järjestäjä • työelämätoimikunnat

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Osaamisen todentaminen</u> Tavoite: Tavoitteena on, että opiskelijan osoittama ja saavuttama osaaminen dokumentoidaan.	Koulutuksen järjestäjä dokumentoi opiskelijan osoittaman ja saavuttaman osaamisen. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta osaamisensa arviointiin ja hänelle on varattava tilaisuus tutustua syntyneeseen arviointiaineistoon. Opiskelija voi pyytää arvioijilta kirjallisesti arvioinnin tarkistamista 14 vuorokauden kuluessa arvioinnista ja sen perusteluista. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyn arvosanan korottamiseen. Puuttuvan osaamisen hankkimisen ja osaamisen osoittamisen suunnitelma päivitetään opiskelijan HOKSiin. Vastuunopettajan tehtävät	• opiskelija • työelämän edustaja • koulutuksen järjestäjä • työelämätoimikunnat

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opinto- ja uraohjaus</u> Tavoite: Tavoitteena on opiskelijan osallisuuden ja aktiivisen toimijuuden vahvistuminen, opiskelutaitojen ja itsetuntemuksen kehittyminen sekä opiskelua ja uraa koskevien valintojen tekeminen.	Ohjauksen suunnittelussa arvioidaan ja tarkennetaan opiskelijan ohjaustarvetta, asetetaan ohjauksen tavoitteet ja suunnitellaan tavoitteiden mukaiset ohjaustoimenpiteet. Ohjauksen suunnitteluun osallistuvat opiskelija, koulutuksen järjestäjän edustaja sekä tarvittaessa opiskeluhuolto, opiskelijan omat verkostot ja työ- ja elinkeinoelämän edustaja. Ohjauksen tavoitteet perustuvat opiskelijan kokonaistilanteeseen, tarpeisiin ja vahvuuksiin. Opiskelija on aktiivinen toimija ohjauksen suunnittelussa. Ohjaus suunnittelussa huomioidaan saavutettavuus. Opiskelija tietää, keneltä hän saa ohjausta sekä mistä ja miten ohjaushenkilöstön tavoittaa. <u>Opiskelijalle: omien tietojen ja opintojen tukihenkilöiden tiedot</u> <u>Kpedu nettisivut: ohjaus-ja tukihenkilöiden yhteystiedot</u> Ohjaus toteutetaan opiskelijakeskeisesti ja vuorovaikutteisesti eri oppimisympäristöissä. Ohjausta voidaan toteuttaa yksilö-, pienryhmä-, ryhmä- ja vertaisohjauksen keinoin lähi-, etä- tai digiohjauksena. Opiskelija saa henkilökohtaista ohjausta ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta. Ohjauksen toteuttamiseen osallistuvat opiskelija, koulutuksen järjestäjän edustaja sekä opiskelijan ohjaustarpeen mukaiset muut toimijat. Monialaisessa ohjauksessa opiskelijan ohjausprosessin kokonaisuus on koulutuksen järjestäjän edustajan vastuulla. Ohjauksen tavoitteiden mukaista toteuttamista seurataan säännöllisesti. Ohjauksen vaikuttavuutta arvioidaan opiskelijan, koulutuksen järjestäjän edustajan sekä muiden ohjaukseen osallistuvien tahojen yhteistyönä. Ohjauksen toimenpiteitä muutetaan tarvittaessa vaikuttavuuden arvioinnin perusteella. <u>Intra: opinto- ja uraohjaus</u> <u>Kpedu nettisivu opinto-ohjaajat</u> <u>Opinto-ohjaajat tutkinnottain</u> <u>Video: Kpedun opinto-ohjaaja</u> <u>Video: Kpedun info- ja opiskelijapalvelut</u>	• opiskelija • koulutuksen järjestäjä • muu ohjaava taho • työelämän edustaja

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Oppimisen tuen tarpeen tunnistaminen ja arviointi</u> Tavoite: Tavoitteena on tunnistaa ja arvioida oppimisen tuen tarve ja siihen sopiva tuen muoto. Tuloksien pohjalta suunnitellaan opiskelijan tarvitsemat tukitoimet tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen saavuttamiseksi.	Opiskelijan oppimisen tuen tarve tunnistetaan ja arvioidaan. Arvioinnin perusteella valitaan opiskelijalle sopiva tukimuoto. Tukimuotoja ovat opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot ja erityinen tuki. Oppimisen tuen tarve voidaan tunnistaa ja arvioida käyttämällä erilaisia menetelmiä, kuten siirtymävaiheen tiedonsiirtoa, pedagogisia asiakirjoja, lausuntoja, alkukartoituksia, erilaisia testejä, havainnointia ja keskusteluja. Oppimisen tuen tarve voidaan tunnistaa ja arvioida ennen opintojen aloittamista, opintojen alussa tai opintojen aikana. Koulutuksen järjestäjällä on oikeus saada voimassa oleva tuen päätös oppivelvollisen ohjaus- ja valvontavastuussa olevalta taholta. Vastuuopettaja Erityisopettaja Intra oppimisen tuki Ulkoinen linkki erityinen tuki Ulkoinen linkki Ruori ohje Ulkoinen linkki kuntoutuksella toimintakykyä Kpedu nettisivu Telakkatoimintamalli	• opiskelija • huoltaja tai muu laillinen edustaja • koulutuksen järjestäjä • muu ohjaava taho • työelämän edustaja

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot</u> Tavoite: Tavoitteena on, että oppilaitos järjestää tarvittaessa opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja, jotka vahvistavat opiskelijan perustaitoja opinnoissa selviämiseen ja koulutuksen suorittamiseen.	Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot (OPVA-opinnot) suunnitellaan yksilöllisesti opiskelijan tarpeiden mukaan. Suunniteltujen opintojen kesto ja sisältö dokumentoidaan opiskelijan HOKSiin. OPVA-opintojen tarkoituksena on, että opiskelija hankkii sellaista osaamista, joka antaa hänelle edellytykset osallistua tutkintokoulutukseen. OPVA-opinnot voivat olla esimerkiksi suomen tai ruotsin kielen koulutusta niille opiskelijoille, jotka tarvitsevat vahvistusta tutkintoon liittyvän sanaston hallinnassa. OPVA-opintojen avulla voidaan tukea opiskelijan matematiikan, vieraiden kielten ja digiosaamisen perusvalmiuksia sekä arjen- ja elämänhallintaa. OPVA-opinnoista ei kerry osaamispisteitä.	• opiskelija • huoltaja tai muu laillinen edustaja • koulutuksen järjestäjä • muu ohjaava taho • työelämän edustaja

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Erityinen tuki</u> Tavoite: Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen sekä saa tarvitsemaansa kokonaiskuntoutusta yhteistyössä kuntoutuspalveluiden tuottajien kanssa	Opiskelija saa suunnitelmallista ja säännöllistä pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä tutkinnon perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi erityisen tuen tavoitteena on edistää opiskelijan kokonaiskuntoutumista yhdessä kuntoutuspalvelujen tuottajien kanssa. Erityisen tuen tarve voi perustua oppimisvaikeuksiin, vammaan, sairauteen tai muuhun perusteltuun syyhyn. Sovitut tukitoimet dokumentoidaan opiskelijan HOKSiin. Erityisestä tuesta tehdään hallintopäätös. Erityisen tuen sisältö ja erityiset opetusjärjestelyt sekä yhteistyö opiskeluhuollon ja opiskelijan verkostojen kanssa suunnitellaan yhdessä opiskelijan ja huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa. Opiskelija saa erityistä tukea opiskellessaan erilaisissa oppimisympäristöissä sekä osaamisen osoittamisessa. Erityinen tuki voidaan toteuttaa ryhmässä, pienryhmässä tai henkilökohtaisena tukena. Erityistä tukea saavan opiskelijan osaamisen arviointia voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi. Osaamisen arviointia voidaan mukauttaa ammatillisissa perustutkinnoissa. Tällöin arvioidaan mukauttamistarve, järjestetään opiskelijan ja huoltajan tai muun laillisen edustajan kuuleminen, tehdään hallintopäätös osaamisen arvioinnin mukauttamisesta ja suunnitellaan mukauttaminen. Erityisen tuen toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan, arvioidaan ja päivitetään yhdessä opiskelijan ja huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa. Erityinen tuki päätetään ennen opintojen päättymistä tai tarvittaessa opintojen aikana, jos erityiseen tukeen ei ole enää tarvetta. Intra oppimisen tuki Ulkoinen linkki erityinen tuki Ulkoinen linkki Ruori ohje Ulkoinen linkki kuntoutuksella toimintakykyä Kpedu nettisivu Telakkatoimintamalli	• opiskelija, • huoltaja tai muu laillinen edustaja, • koulutuksen järjestäjä, • muu ohjaava taho, • työelämän edustaja

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Yhteisöllinen opiskeluhoolto</u> Tavoite: Tavoitteena on edistää opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia.	Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan koko oppilaitokseen kohdentuvia toimia, joilla edistetään opiskelijoiden oppimista, opiskelukykyä, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristöjen terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto ei ole erillinen yksikkö vaan on osa oppilaitoksen päivittäistä toimintaa. Sen toteuttamiseen osallistuvat koko oppilaitoksen henkilöstö, opiskeluhoollon sekä sidosryhmien toimijat. Käytännössä yhteisöllinen opiskeluhoolto toteutetaan sisällyttämällä siihen liittyviä näkökulmia opetuksen sisältöihin, menetelmiin ja järjestelyihin sekä muuhun toimintaan. Intra yhteisöllinen opiskeluhoolto ja suunnitelmat	• opiskelija, • huoltaja tai muu laillinen edustaja, • koulutuksen järjestäjä, • muu ohjaava taho, • työelämän edustaja, • hyvinvointialue, • kolmas sektori, • yksityiset palveluntarjoajat

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Yksilökohtainen opiskeluhoolto</u> Tavoite: Tavoitteena on ennaltaehkäistä opiskelijan ongelmia ja huolehtia hänen tarvitsemansa yksilöllisen tuen järjestämisestä.	Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle suunniteltuja opiskeluterveydenhuollon palveluita, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluita, monialaisen asiantuntijaryhmän palveluita sekä ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden palveluita. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen edellyttää opiskelijan suostumusta. <u>Yksilökohtaista opiskeluhoolto</u>a suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa. Lähtökohtana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Tarvittaessa perustetaan yksilöllisen opiskeluhoollon tukitoimena monialainen asiantuntijaryhmä. <u>Intra yksilökohtainen opiskeluhoolto</u> <u>Kpedu nettisivu opiskeluhoolto</u>	• opiskelija, • huoltaja tai muu laillinen edustaja, • koulutuksen järjestäjä, • muu ohjaava taho, • työelämän edustaja, • hyvinvointialue, kuraattorit, psykologit • Hyvinvointialue, opiskeluterveydenhoito • Ulkoinen linkki Omahelpperi • kolmas sektori Atsa • yksityiset palveluntarjoajat

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opiskeluarjen tuki</u> Tavoite: Tavoitteena on mahdollistaa opiskelijan sosiaalisen, psyykkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edellytykset opintojen aikana.	Opiskeluarkea tuetaan oppilaitoksen lakisääteisillä rakenteilla ja yhteisöllisellä toimintakulttuurilla. Tukea tarjotaan yhteistyössä oppilaitosyhteisön, opiskelijan sekä alaikäisen huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa. Toimivan opiskeluarjen kannalta on tärkeää huomioida, että jokainen opiskelija voi myös itse edistää positiivista opiskeluilmapiiriä. Jo pienillä arjen teoilla, kuten toisten kunnioittamisella sekä opiskelutilojen ja ympäristön siisteyden ylläpitämisellä on suuri vaikutus. Opiskelija on lähtökohtaisesti itse vastuussa omasta terveydestään, ruokailustaan ja riittävästä unesta. Opiskelijan tulee myös selvittää poissaolonsa opettajalle ja huolehtia opiskeluvälineiden kunnosta. Opiskelijaa on hyvä rohkaista hakemaan apua aina, kun hänellä on huoli omasta tai opiskelukaverinsa jaksamisesta. Intra opiskelijahyvinvointi Kpedu nettisivu opiskelijakortti Opiskeluarkea tukevat myös erilaiset opintoetuudet. Opiskelija hakee opintoetuuksia suoraan Kelalta. Koulutuksen järjestäjä ohjaa opiskelijaa tarvittaessa etuuksien hakemisessa. Ulkoinen linkki Kela opintotuki Opiskelija voi saada erilaisia opiskelija-alennuksia ja maksuttomia etuja. Päätoiminen opiskelija on esimerkiksi oikeutettu yhteen maksuttomaan ateriaan päivässä. Etuus ei koske oppisopimus- ja työvoimakoulutuksessa opiskelevia. Kpedu nettisivu opiskelijaetuudet ja opintojen rahoitus Oppilaitoksen opiskelijat kuuluvat vakuutusturvan piiriin.	• opiskelija, • huoltaja tai muu laillinen edustaja, • koulutuksen järjestäjä, • muu ohjaava taho, • työ- ja elinkeinoelämä, • Hyvinvointialueet

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Opiskelijakunta, tutortoiminta ja muu vaikuttaminen</u> Tavoite: Tavoitteena on edistää opiskelijan vaikuttamismahdollisuuksia ja tukea hänen kasvuaan aktiiviseksi kansalaiseksi. Esimerkiksi opiskelijakunnan tavoitteena on yhteisöllisen ilmapiirin kehittymistä opiskelijoiden keskuudessa. Myös tutortoiminnan tavoitteena on edistää yhteisöllisyyttä ja turvallisuuden tunnetta.	Opiskelijakuntatoiminta tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuksia osallistua toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon koskien esimerkiksi sääntöjä, opiskelutiloja, opetussuunnitelmaa ja tapahtumia. Kaikki opiskelijat muodostavat opiskelijakunnan. Opiskelijat valitsevat keskuudestaan jäsenet opiskelijakunnan hallitukseen. Video: Kpedu opiskelijayhdistys KeKo ry Tutoreina toimivat opiskelijat, jotka valmennetaan tutortoimintaan. Tutorin tehtävänä on rakentaa luottamukselliset suhteet ohjattavien opiskelijoiden ja ryhmien kanssa. Tutor toimii ohjattavilleen aina esimerkkinä, joten hänen tulee kannustaa käytöksellään väkivallattomuuteen ja ottamaan toiset huomioon. Tutortoimintaan sisältyy erilaisten tilaisuuksien suunnittelua, järjestämistä sekä niiden arviointia. Tilaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida myös kansainvälisyys ja monikulttuurisuus. Tutortoimintaan kuuluu myös yhteistyö oppilaitoksen sisällä ja sen ulkopuolella olevien sidosryhmien kanssa. Tutor voi esimerkiksi toimia oman ammattialan asiantuntijana ja edustajana viestitettäessä koulutuksen sisällöstä peruskoululaisille ja muille alasta kiinnostuneille. Kpedu nettisivu opiskelijan vaikutusmahdollisuudet Kpedu nettisivu mahdollisuus vaikuttaa Intra: opiskelijan vaikuttamismahdollisuudet Opiskelijakunnan opas SAKKI RY: Opiskelijakuntatoiminnan opas Intra: Opiskelijakunnan opas Kpedu: Tutor-opas	• opiskelija, • huoltaja tai muu laillinen edustaja, • koulutuksen järjestäjä, • muu ohjaava taho, • työ- ja elinkeinoelämä, • Hyvinvointialue Hyvinvoiva amis -sivusto

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Valmistuminen</u> Tavoite: Tavoitteena on, että opiskelija saa todistuksen HOKSinsa mukaisen tavoitteensa saavuttamisesta.	Opiskelija valmistuu ja hänen opiskeluoikeutensa päättyy, kun hän on suorittanut tavoitteensa mukaisen tutkinnon tai koulutuksen. Koulutuksen järjestäjä vahvistaa valmistumisen tarkistamalla opintosuoritukset, tekemällä opintohallintojärjestelmään valmistumisen merkinnät sekä muodostamalla todistuksen. Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen sekä vastaa myös todistuksen arkistoinnista. Opetushallitus lähettää valmistuneelle opiskelijalle opiskelijapalautteen päättökyselyn. Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautteen avulla seurataan opiskelijoiden tyytyväisyyttä koulutuksen järjestämiseen ja sen vaikuttavuuteen. Kpedu nettisivu työelämään Ulkoinen linkki opinnoista töihin Valmistuvan opiskelijan opas	• opiskelija, • koulutuksen järjestäjä, • valmistunut

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Eroaminen ja eronneeksi katsominen</u> Tavoite: Tavoitteena on opiskelijan ilmoituksesta, opintojen etenemättömyydestä tai opiskelijan soveltumattomuudesta johtuen päättää opiskelijan opiskeluoikeus ja antaa hänelle todistus hänen suorittamistaan opinnoista.	Opiskelijan opiskeluoikeus sen hetkisissä opinnoissa päättyy opiskelijan erotessa, katsottaessa opiskelija eronneeksi tai opiskeluoikeuden peruuntuessa. Opiskelija voi erota opinnoistaan ilmoittamalla siitä kirjallisesti koulutuksen järjestäjälle. Oppivelvollinen opiskelija voi erota opinnoista omalla ilmoituksella vain siinä tapauksessa, että hän on aloittanut uudet oppivelvollisuuden suorittamisen edellyttämät opinnot. Koulutuksen järjestäjä ohjaa opiskelijaa toiseen koulutukseen hakeutumisessa ja lisäksi oppivelvollisen osalta varmistaa, että oppivelvollinen on aloittanut uudet opinnot. Opiskelija katsotaan eronneeksi ilman omaa ilmoitustaan, mikäli on ilmeistä, ettei opiskelija tarjotuista ohjaus- ja tukitoimista huolimatta aio osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa mukaiseen osaamisen hankkimiseen tai osoittamiseen. Eronneeksi katsomista edeltää opiskelijalle tarjottava mahdollisuus tulla kuulluksi asiassaan. Eronneeksi katsomisesta tehdään hallintopäätös opiskeluoikeuden päättymisestä. Päätös toimitetaan opiskelijalle sekä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle ja se sisältää valitusoikeuden sekä ohjeet päätöksestä valittamiseen. Oppivelvollinen on katsottava eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa mukaiseen osaamisen hankkimiseen tai osoittamiseen. Opiskelijan opiskeluoikeus voidaan perustelluista syistä peruuttaa tutkinnoissa, joihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta tai liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia (SORA-lainsäädäntö). Opiskeluoikeus kyseisessä tutkinnossa voidaan peruuttaa, mikäli opiskelija on toistuvasti vaarantanut toisen henkilön terveyttä tai turvallisuutta tai mikäli opiskelija ei täytä tutkintoa koskevia terveydentilan tai toimintakyvyn vaatimuksia. Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta. Henkilö voi hakea peruutetun opiskeluoikeutensa palauttamista koulutuksen	• opiskelija, • koulutuksen järjestäjä, • huoltaja tai muu laillinen edustaja, • kunta tai kuntayhtymä Kpedu nettisivu keskeyttäminen, eroaminen, kurinpito Kpedu nettisivu Sora •Ulkoinen linkki yhteydenotto Kokkolan etsivään nuorisotyöhön •Ulkoinen linkki etsi oman kuntasi etsivä nuoristyöntekijä

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Työelämään ohjaus</u> Tavoite: Tavoitteena on tukea valmistuneen opiskelijan siirtymistä koulutuksesta työelämään.	Työelämään ohjauksessa tuetaan valmistuneen opiskelijan työelämään siirtymistä. Osa valmistuvista voi tarvita tässä vaiheessa tukea ja neuvoja runsaastikin, kun taas osalla voi olla työpaikka jo olemassa. Kpedu nettisivu työelämään Ulkoinen linkki opinnoista töihin	• valmistunut, • koulutuksen järjestäjä

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Jatko-opintoihin ohjaus</u> Tavoite: Tavoitteena on ilman jatko-opiskelupaikkaa jääneen, ammatillisen perustutkinnon suorittaneen henkilön ohjaus jatko-opintoihin hakemiseen ja urasuunnitelmiin.	Jatko-opintoihin ohjaus on ammatilliseen perustutkintoon valmistuneen henkilön yksilöllisten tarpeiden mukaista ohjausta, jonka tarkoituksena on auttaa henkilöä jatko-opintoihin hakeutumisessa. Opiskelija on oikeutettu saamaan jatko-opintoihin ohjausta sen koulutuksen järjestäjältä, jonka oppilaitoksesta hän on valmistunut. Oikeus saada jatko-opintoihin ohjausta on tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. Linkki: https://www.kpedu.fi/opiskelijalle/opinto-ohjaajat Linkki, uraohjaus: https://www.kpedu.fi/hakijalle/koulutustarjonta/koulutus/opinto--ja-uraohjaus-kpedu_(l7163)	• valmistunut, • koulutuksen järjestäjä, • muu ohjaava taho

Prosessin nimi ja tavoite	Prosessikuvaus	Toimijat
<u>Palveluun ohjaus</u> Tavoite: Tavoitteena on ohjata valmistunut tarpeenmukaisten palvelujen piiriin moniammatillisen yhteistyön ja verkostojen avulla.	Koulutuksen järjestäjä voi ohjata valmistunutta opiskelijaa hänelle soveltuvien palveluiden äärelle oppilaitoksen ulkopuolella. Opiskelija voidaan ohjata esimerkiksi erilaisiin työllistymisen tuen palveluihin (Kela, kuntien työllisyyspalvelut, TE-toimistot, oppilaitoksen omat palvelut), sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin tai toisen oppilaitoksen palveluihin. Kpedu nettisivu työelämään Ulkoinen linkki opinnoista töihin Ulkoinen linkki työllisyyden kuntakokeilu Ulkoinen linkki aikuissosiaalityö	• valmistunut, • koulutuksen järjestäjä, • kolmas sektori • Ote ryhmä

